

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

24.10.2007

B6-0400/2007 }
B6-0401/2007 }
B6-0403/2007 }
B6-0404/2007 }
B6-0405/2007 } RC1

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pagal Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį pateikė

- Joseph Daul, Lutz Goepel, Neil Parish, Struan Stevenson, Esther De Lange, Carmen Fraga Estévez, Esther Herranz García, Elisabeth Jeggle, Mairead McGuinness, James Nicholson ir Agnes Schierhuber PPE-DE frakcijos vardu,
- Luis Manuel Capoulas Santos PSE frakcijos vardu,
- Niels Busk, Kyösti Virrankoski, Willem Schuth, Ona Juknevičienė ir Danutė Budreikaitė ALDE frakcijos vardu,
- Adam Bielan, Sergio Berlato, Janusz Wojciechowski, Gintaras Didžiokas, Andrzej Tomasz Zapałowski, Liam Aylward, Zdzisław Zbigniew Podkański, Ewa Tomaszewska, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, Ryszard Czarnecki ir Mieczysław Edmund Janowski UEN frakcijos vardu,
- Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf Verts/ALE frakcijos vardu

keičiantis šių frakcijų pasiūlymus dėl rezoliucijų:

- PPE-DE (B6-0400/2007)
- PSE (B6-0401/2007)
- ALDE (B6-0403/2007)
- UEN (B6-0404/2007)
- Verts/ALE (B6-0405/2007)

dėl augančių pašarų ir maisto produktų kainų

RC\691773LT.doc

PE396.037v01-00}
PE396.038v01-00}
PE396.040v01-00}
PE396.041v01-00}
PE396.042v01-00} RC1

LT

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl augančių pašarų ir maisto produktų kainų

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutarties 33 straipsnį,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. rugsėjo 26 d. teisėkūros rezoliuciją dėl žemės atidėjimo 2008 m.,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi per pastaruosius mėnesius visame pasaulyje labai išaugo grūdų kainos ir valstybinės ir privačios grūdų atsargos per 40 metų sumažėjo iki mažiausio lygio,
- B. kadangi, remiantis naujausiais skaičiavimais, numatoma, kad 27-ių valstybių ES derlius bus maždaug 8 mln. tonų mažesnis negu pernai,
- C. kadangi 2006 m. derlius sudarė tik 265,5 mln. tonų, o intervencijai šiemet skirta tik 1 mln. tonų,
- D. kadangi poveikį grūdų pasiūlai visame pasaulyje darė kritinės oro sąlygos, t. y. sausros ir potvyniai, kurie greičiausiai siejami su klimato kaita,
- E. kadangi daugelyje ES valstybių narių neįmanoma išvelgti tiesioginio ir ilgalaikio tam tikrų produktų kainų augimo ir biokuro paklausos ryšio, tačiau vis dėlto reikėtų pabrėžti, kad tokiose šalyse kaip Jungtinės Amerikos Valstijos aktyvi kukurūzų auginimo bioetanolio gamybos tikslais skatinimo politika turi tiesioginį poveikį pašarų ir maisto produktų kainoms ir tai pripažino EBPO;
- F. kadangi EBPO 2007 m. rugsėjo mėn. biokuro gamybos poveikio maisto tiekimo saugumui visame pasaulyje ir biologinei įvairovei tyrimo ataskaitoje įspėjama, kad dėl maisto produktų ir pašarų gamybos ir kuro gamybos sektorių konkurencijos žemės ir išteklių srityse maisto produktų kainos galėtų padidėti iki tokio lygio, kad skurdžiausi gyventojai ir regionai negautų pakankamai maisto,
- G. kadangi visame pasaulyje maisto paklausa sparčiai viršija pasiūlą, kadangi didėjant sparčiai besivystančios ekonomikos šalių, pvz., Indijos ir Kinijos, gyventojų pajamoms ir gyventojų skaičiui didėja mėsos ir pieno produktų, taip pat ir pašarų, paklausa,
- H. kadangi maisto ir toliau negauna daugiau kaip 854 mln. žmonių, iš kurių maždaug 820 mln. gyvena besivystančiose pasaulio šalyse,
- I. kadangi mažmeninės maisto produktų kainos neatitinka pragyvenimo išlaidų ir ūkininkavimo sąnaudos nebeatitinka mažmeninių kainų,
- J. kadangi stambios didmeninės prekybos įmonės ir keletas didelių mažmeninės prekybos bendrovių, veikiančių ES, turi didelę įtaką nustatant maisto produktų kainas ir jų yra tiek daug, kad susidaro dominuojanti padėtis gamintojų atžvilgiu,

RC\691773LT.doc

PE396.037v01-00}
PE396.038v01-00}
PE396.040v01-00}
PE396.041v01-00}
PE396.042v01-00} RC1

- K. kadangi kylant kombinuotųjų pašarų kainoms didėja gamybos sąnaudos gyvulininkystės sektoriuje,
- L. kadangi per pastaruosius 15 metų bendroji žemės ūkio politika jau labai pakito dėl Europos visuomenės spaudimo ir jos ekonomikos raidos ir kadangi atsiejimas suteikia ūkininkams galimybę reaguoti į rinkos pokyčius;
- M. kadangi EB sutarties 33 straipsnyje teigiama, kad bendrosios žemės ūkio politikos tikslai – užtikrinti pakankamą tiekimą ir užtikrinti vartotojams priimtiną tiekiamos produkcijos kainas,

Žemės atidėjimas

- 1. palankiai vertina ES žemės ūkio ministrų neseniai priimtą sprendimą priimti Komisijos pasiūlymą netaikyti 2008 m. numatytų įpareigojimų, susijusių su žemės atidėjimu;
- 2. pažymi, kad, remiantis Komisijos apskaičiavimais, taip būtų atlaisvinta apie 2,9 mln. ha žemės javams auginti, taigi kitų metų derlius būtų maždaug 10 mln. tonų didesnis;
- 3. apgailestauja dėl to, kad Taryba nepatvirtino Parlamento pakeitimų, kuriais siekiama sustabdyti 2009 m. numatytų įpareigojimų, susijusių su žemės atidėjimu, vykdymą, ir tikisi, kad šis klausimas bus svarstomas artėjančios BŽŪP būklės patikros metu;

Maisto produktų gamyba ir mažmeninė prekyba

- 4. atkreipia dėmesį į Komisijos narės M. Fischer Boel neseniai pareikštą pastabą, susijusią su didėjančiomis pašarų kainomis, dėl kurių mėsos ir mėsos gaminių kainos 2008 m. gali padidėti iki 30 proc.;
- 5. pažymi, kad dėl 2007 m. pakilusių pieno kainų nedaug, bet laiku padidėjo pieno ūkių savininkų pajamos, tačiau dėl to kilo problemų vartotojams ir pieno produktų tiekėjams, turintiems pristatyti, pvz., į mokyklas ir ligonines, reikiamą kiekį pieno produkcijos;
- 6. su nerimu pažymi, kad Europos naminių paukščių augintojai už pašarus priversti mokėti 40–60 proc. daugiau negu prieš metus, tuo tarpu pašarai sudaro 60 proc. visų paukštininkystės veiklos sąnaudų;
- 7. pabrėžtinai atkreipia dėmesį į tai, kad žaliavoms išleidžiamos sumos sudaro sąlyginai nedidelę visos daugelio maisto prekių, ypač apdorotų maisto produktų, kainos dalį, taigi net ir pastaruoju metu padidėjus kviečių kainoms, išlaidos kviečiams sudarytų mažiau nei 10 proc. mažmeninės duonos kepaliuko kainos Jungtinėje Karalystėje ir mažiau nei 5 proc. mažmeninės ilgo batono kainos Prancūzijoje;
- 8. ragina Komisiją ir valstybes nares analizuoti ūkininkavimo sąnaudų ir stambių mažmenininkų siūlomų kainų neatitiktį; pažymi, kad Komisija itin turėtų išnagrinėti koncentracijos mažmeninės prekybos sektoriuje poveikį, ypač neigiamą poveikį smulkiems gamintojams, mažoms įmonėms ir vartotojams, ir pasitelkti visas turimas teises priemones, jei būtų nustatyta piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi rinkoje atvejų;

9. ragina Komisiją leisti iš anksto išmokėti tiesiogines išmokas gyvulių augintojams, ypač tiems, kuriuos paveikė ligų protrūkiai (pvz., mėlynojo liežuvio liga), nes jie dėl padidėjusių pašarų kainų gali turėti rimtų grynujų pinigų apyvartos problemų;

Biokuras

10. pabrėžia, kad biokuro gamybai šiuo metu naudojama tik labai nedidelė ES grūdinės produkcijos dalis ir kad, siekiant atitikti ES nustatytus biokuro gamybos reikalavimus iki 2020 m., turės būti naudojama tik 15 proc. ES ariamos žemės;
11. atkreipia dėmesį į tai, kad žemės naudmenos, kuriose auginami energetiniai augalai, nuo 2004 m. padidėjo dešimteriopai, t. y. iki 2,84 mln. hektarų;
12. pabrėžia, kad šiuo metu biokuras yra vienintelis iškastinio kuro pakaitalas, kurio galima nevaržomai įsigyti rinkoje; kitaip nei iškastinis kuras, biokuras yra atsinaujinantis energijos šaltinis, kurį naudojant gali būti stipriai ribojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad iš vienos tonos grūdų, ES sunaudotų bioetanolio gamybai, iki 40 proc. šio kiekio virsta šalutiniais produktais, kurie panaudojami gyvulių pašarų sektoriuje;
14. vis dėlto ragina Komisiją ir valstybes nares labiau skatinti antros kartos bioenergijos naudojimą ir gamybą, kadangi naudojant šią energiją perdirbama daugiau trąšų ir žemės ūkio atliekų, o ne pirminių žemės ūkio produktų;
15. ragina Komisiją atlikti poveikio aplinkai ir maisto produktų tiekimo saugumui vertinimą, kurio metu būtų atsižvelgiama į esamą maisto produktų ir augalinio kuro gamintojų konkurenciją žemės ir išteklių srityse, įskaitant klimato kaitos poveikį ir galimas priemones siekiant išvengti tolesnio maisto produktų gamybos išteklių išsekimo;

Importas ir eksportas

16. su nerimu pažymi, kad kombinuotųjų pašarų kainos padidėjo 75 eurai už toną ir, esant dideliame pašarinių grūdų stygiui, didėja toliau; dėl šios priežasties ES gyvulininkystės pramonė patiria 10 mlrd. eurų papildomų išlaidų;
17. atkreipia dėmesį į pranešimą, perskaitytą pastarosios Žemės ūkio tarybos susitikimo metu, pagal kurį siekiama parengti pasiūlymą dėl grūdų importo muitų panaikinimo 2008 m. ir jį taikyti sprendžiant sudėtingos padėties gyvulininkystės, ypač kiaulienos, sektoriuje klausimus;
18. pažymi, kad tokie sprendimai gali iš esmės susilpninti ES poziciją Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) derybose dėl rinkos prieinamumo;
19. pabrėžia, kad šis sprendimas neturėtų tapti precedentu, siekiant panašiai veikti kituose sektoriuose, pvz., ryžių sektoriuje;

20. nepitaria jokiems bandymams nustatyti ES žemės ūkio produkcijos eksporto kvotas ir tarifus;
21. reikalauja, kad trečiųjų šalių gamintojams būtų taikoma tokia pat griežta kontrolė, kaip ir ES gamintojams;
22. ragina Komisiją apžvelgti galimas išteklių valdymo ir maisto tiekimo saugumo sričių priemones, nes tai galėtų padėti išvengti itin didelio pašarų ir maisto produktų kainų svyravimo ir neteisingos konkurencijos maisto produktų ir degalų gamybos sektoriuose;

Maisto stygius visame pasaulyje

23. primena, kad pasaulyje mažėjant maisto atsargoms, labiausiai nukenčia besivystančios šalys, kurių gyventojai gauna mažas pajamas ir kuriose nuolat susiduriama su maisto nepriteklumi; prognozuojama, kad šių šalių grūdų importas stipriai didės ir 2007–2008 m. sudarys 28 mlrd. eurų, t. y. 14 proc. viršys didžiausią pernai metų rodiklį;
24. pažymi, kad iš viso besivystančios šalys grūdų importui išleis rekordinę 52 mlrd. JAV dolerių sumą;
25. ragina Komisiją kruopščiai išnagrinėti grūdų ir aliejinių augalų sėklų tiekimo sutrikimų poveikį pažeidžiamiausiems ES ir trečiųjų šalių maisto produktų gamintojams ir vartotojams ir pateikti pasiūlymų dėl teisės aktų ir priemonių, kurios padėtų išvengti maisto produktų tiekimo sutrikimų ir infliacijos poveikio tolesniam kainų augimui;
26. ragina Komisiją nuodugniai ištirti pasaulio rinkos tendencijas, įskaitant didėjančią maisto paklausą besivystančios šalyse, kad, atliekant BŽŪP būklės patikrą, būtų svarstomos ir galimybės sukurti nuolatinės priemonės, kurias taikant ateityje būtų užtikrinta reikiama rinkos pasiūla;
27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.